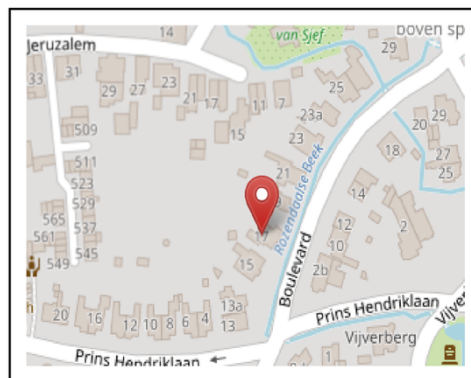

Villa
Boulevard 17
6881 HP Velp

Monumentgegevens

Monumentnummer 0000257
Inschrijving register 12 november 2008
Kadastrale aanduiding Velp I 87, I 813

Historie en ligging:

Deze fraai gedetailleerde, aan de westzijde van de Boulevard gelegen, villa werd in 1901 ontworpen door de architect W. Honig. Het pand kan tot de overgangsarchitectuur gerekend worden waarbij met name de invloeden van de chaletstijl (topgevel) en de Art Nouveau (lateien, glas-in-lood) bepalend zijn.

De term overgangsarchitectuur is van toepassing op veel bouwwerken die rond de eeuwwisseling zijn ontstaan en die een overgang vormen van de neostijlen en historisme naar een meer moderne, niet of nog weinig aan historische stijlelementen gebonden architectuur. Vaak is er al sprake van een typologische vernieuwing in plattegrond en opstand. Over het algemeen is er sprake van het door elkaar gebruiken van elementen uit de neorenaissance, chaletstijl en Art Nouveau/Jugendstil, naast Berlagiaanse en rationalistische kenmerken. Bovenstaande uit zich met name in de combinatie van baksteen met verschillende kleuren verblendsteen, lateien uitgevoerd in hard- of cementtenen of ijzeren profielbalken, topgevels met sierspanten en/of pseudovakwerk en ajourwerk, rond- of hoefijzerbogen boven deuren en vensters. Typisch is ook het gebruik van elementen uit de neorenaissance als speklagen en blinde segmentboogjes met siermetselwerk. Deze worden echter niet meer in pleister uitgevoerd doch in verblendsteen.

Het huis wordt omgeven door een tuin die van de weg gescheiden wordt door een aftakking van de Rozendaalse beek. Karakteristiek voor dit deel van de Boulevard zijn de bruggetjes over de beek die de verbinding vormen tussen de voortuin en de openbare weg. Het villapark Overbeek werd in 1901 aangelegd op het landgoed van het in de 18de eeuw na een brand herbouwde landhuis Overbeek. De barokke tuinaanleg was in 1800 vervangend door een park in landschapsstijl. Het landgoed werd in 1900 te koop aangeboden en op 21 juli 1901 werd het landgoed met huis verkocht voor f 150.000,-. De koper was de o.a. door W. Honig op 15 december 1900 opgerichte NV Villapark 'Overbeek'. Honig was een succesvol architect die in Velp en omgeving werkzaam was en middels het villapark tevens een manier zag om zijn praktijk uit te breiden. Honig was later o.a. gemeentopzichter en lid van de gemeenteraad en tevens in 1903 betrokken bij de aanleg van het villapark Schonenberg. Het in de traditionele landschapsstijl uitgevoerde ontwerp werd gemaakt door de bekende tuin- en landschapsarchitect Hugo A.C. Poortman (1858-1953) en was gebaseerd op de Hollandse villaparken zoals het door Springer ontworpen villapark Duin en Daal in Bloemendaal. Er werden vijf nieuwe wegen aangelegd en de gracht rond het huis werd vergraven tot een centrale waterpartij met watervalletjes, rots partijtjes en een eiland met muziektent. De oude bomen werden zoveel mogelijk gespaard. In de eerste drie meest succesvolle jaren werden de villa's in eigen beheer gebouwd en ontworpen door Honig. Later werden de villa's ook door andere architecten ontworpen. De Vroegste bebouwing in het villapark kwam tot stand aan de Overbeeklaan en het begin van de Boulevard. Het huis Overbeek werd na een aantal mislukte pogingen om het landhuis te behouden als postkantoor of gemeentehuis in 1906 verkocht aan de bouwmaatschappij 'Westerkwartier' uit Amsterdam om gesloopt te worden. Door het terrein werd vervolgens

een weg aangelegd die het in het verlengde lag van de Vijverlaan.

Plattegrond en opbouw:

Het pand is gebouwd op een nagenoeg rechthoekige plattegrond met diverse uitbouwen. Het huis heeft twee bouwlagen en is opgetrokken in baksteen, gemetseld in kruisverband. Het pand heeft een omlopende in een donkerder soort baksteen uitgevoerde plint.

Het samengestelde dak is belegd met gesmoorde kruispannen. De voorgevel en de linkerzijgevel worden afgesloten door een overstekende geprofileerde bakgoot, gedragen door rijk bewerkte consoles. De risalerende rechtertravee met puntgevel wordt afgesloten door een ingestoken zadeldak met een rijk bewerkte overstek in chaletstijl die voorzien is van geprofileerde windveren en sierspanten met invullingen met ajourwerk. De rechterzijgevel en de achtergevel worden afgesloten door eenvoudige daklijsten. In het linker dakschild is in latere tijd een dakkapel geplaatst.

De vensters in de voorgevel en de zijgevels worden afgesloten door een gepleisterde bewerkte latei met Art Nouveau decoratie. Boven de lateien bevinden zich blinde segmentboogjes met in de boogvelden metselmozaïek

Voorgevel:

Asymmetrisch ingedeelde voorgevel bestaat uit twee traveeën waarvan de rechtertravee licht risaleert en eindigt in een puntgevel. De linker travee bevat op de begane grond een venster met een enkelruits schuifraam en op de verdieping een stolpraam met een enkelruits bovenlicht. De rechtertravee heeft op de begane grond eveneens een venster met een enkelruits schuifraam. De verdieping bezit een bijzonder fraai en rijk bewerkt houten balkon. Het balkonhek is versierd met Art Nouveau motieven. Boven de dubbele balkondeuren bevindt zich een enkelruits bovenlicht. Ter weerszijden bevindt zich een zijlicht met bovenlicht. De topgevel heeft een venster met een stolpraam (het boogveld boven de latei is hier gepleisterd).

Linker zijgevel:

In het uitgebouwde trappenhuis bevindt zich tussen de begane grond en de verdieping een venster met een stolpraam met gekleurd glas-in-lood. De ingang bevindt zich in deze gevel. De overige gegevens zijn tijdens het onderzoek verloren gegaan.

Achtergevel:

De sobere verspringende achtergevel heeft twee traveeën. De terugliggende linker travee heeft op de begane grond vernieuwde dubbele tuindeuren waarboven zich een balkon bevindt met bewerkte houten balustrade. De dubbele balkondeuren zijn eveneens vernieuwd.

De licht vooruitspringende rechtertravee heeft op de begane grond een venster met een deels gewijzigd stolpraam en op de verdieping een venster met een stolpraam met bovenlicht met een drieruits bovenlicht. Gedeeltelijk voor deze travee is een uitbouw geplaatst met een plat dak. De uitbouw in de korte gevel een opgeklampte deur met een enkelruits bovenlicht en aan de linkerzijde een enkelruits zijlicht met een idem bovenlicht.

Rechter zijgevel:

Deze asymmetrisch ingedeelde gevel heeft links een recht gesloten serre met een gesneden stijlen. De bovenlichten zijn voorzien van gekleurd glas-in-lood met Art Nouveau motieven. De verdieping heeft links een waarschijnlijk later ingehakt venster. De gevel is verder blind.

Interieur:

Het interieur heeft in de loop der tijd enige wijzigingen ondergaan. Toch zijn nog meerdere oorspronkelijke interieurelementen bewaard gebleven zoals: een granitovloer in

de gang, een gesneden trappaal (de balustrade is deels niet meer aanwezig), een geëtste tochtput en een stucplafond in de kamers en suite.

Reden van plaatsing:

Het pand bezit stedenbouwkundige waarde:

- vanwege de beeldbepalende ligging aan de Boulevard (situeringswaarde).
- als onderdeel van het waardevolle door de belangrijke landschapsarchitect Hugo Poortman ontworpen villapark Overbeck en in het bijzonder als onderdeel van de gave gevelwand aan dit deel van de Boulevard.

Het pand bezit architectuurhistorische waarde:

- omwille van de gaaf bewaarde hoofdvorm, de detaillering en het materiaalgebruik. Het behoort tot best bewaarde panden van dit type in Velp.
- als belangrijkste nog gaaf bewaard voorbeeld in de gemeente Rheden van een in villa met kenmerken van de voor de periode 1900-1910 karakteristieke overgangsarchitectuur.

Voldoet aan de basisnormen a en b alsmede aan de meerwaarden 1a, 1c, 1d, Za en 2c. Op grond van bovenstaande voldoet het pand aan artikel 1, sub a, b en c van de gemeentelijke monumentenverordening.

Voorgevel villa - 2016

Foto: Marjo Hendrix / fotoclub Veluwezoom

© CC BY-NC-ND